೨-೩೦. ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ .—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವತ: ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ .—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಏನು ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ನಿಮಗೆ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಇದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು .—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಅನಂತರ ಈ ಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

Gheoroing the Director by the news printers in Bangalore.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ —ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದರೂ ಕೊಡದೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಘೇರಾವೊ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಾರ್ತಾ ಸಚಿವರು ಆಗಲೇ ಇದ್ದರು, ಈಗ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಘೇರಾವೂ ನಡೆಯದೆ ಅದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ,

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ .—ನಾನು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

Non Supply Of Budget- Copies To The Members.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥ ಸಚಿವರು ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದರು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು .—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ

MR. SPEAKER .—We shall now go to the general discussion on the budget. I request the Hon. The Leader of the Opposition to initiate the discussion.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮೇಲೆದ್ದರೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಅನ್ನುತ್ತೀರಾ, ಬೇರೆ ಯವರು ಯಾರು ಮೇಲೆದ್ದರು ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು .—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ?

Sri M. C. NANAIAH .— Sir, what is the this type of convention ? Is it a new convention that is being followed to allow another member to speak when the Leader of the Oppostion is already on his legs to initiate the discussion ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಆರ್ಥ ಸಚಿವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕಾಪಿಗಳು ಸಪ್ಲೈ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು .—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಟೀಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದು. (ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ವಿರೋಧ ಸದಸ್ಯರು, ನಮಗೆ ನೋಟಿಸ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕಾಪಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೂ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ನೀವು ಏನು ಹೇಳಬೇಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ .—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ, ಅದನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER .—I appreciate the difficulties of the hon. Members. It seems there has been some trouble in the Press. So, there has been some delay. I will look into it.

Sri C. M. ARUMUGHAM .—In the general discussion of the budget we must scrupulously follow certain rules and procedures. All along it has been the practice to make available to the members the budget documents the moment the Finance Minister finishes his budget speech. Till today it is not available

MR. SPEAKER ....I would like to know the intention of the House. If it wants adjournment of the House, we can do so.

Sri C. M. ARUMUGHAM .—It is an unpardonable mistake on the part of the Government if the budget papers are not printed. You cannot blame the Press for it. If the Press is not able to do it you should have changed the Press or the printing authority. Have you taken any decision to punish the Director of Printing Press ?

Otherwise, how can you come forward and say that the Press is wrong. Is this the way how the Government should handle the House. If the budget papers are not available to members, how can the discussion be initiated ? You must take action against the officer in charge of the Printing Press.

Sri S. R. BOMMAI .—That is my difficulty also. Unless I go through the details from the budget papers, it is not possible for me

to initate the discussion. I am thankful to the hon. Members Sri Made Gowda and Sri Arumugham for pointing this out.

†Sri A. Lakshmisagar (Chickpet).—We are facing one other difficulty. I do not know ab ut the practice. Personally speaking it is very difficult to comment upon the budget proposals the very next day they are presented before the House. We must change this practice or convention or whatever it is. At least a week's gap should be their. Otherwise the discussion will be rambling, out of point and difficult to concentrate and point out the lacunae and it would not lead to a meaningful or fruitful discussion. It will be difficult to apply our thoughts immediately on these seven or eight volumes, de ails running into hundreds of pages, We get hardly half hour or 20 minutes to put all our ideas in a capsuled manner, and to expect us to do it on the very next day of presentation of budget, will be very difficult. I request the Hon. Minister for Parliamentary Affairs to take up some other legislative work so that we may be in a position to prepare ourselves and place our views before the House.

Sri K. H. Ranganath.—I cannot concede to the request of the hon. member because wehave to change the Rules of Procedure for doing that. Hitherto the convention and practice has been to take up general discussion immediately the next day after the presentation of the budget. May be I see some force in the argument of the hon. member Sri A. Lakshmisagar that it is not possible to go through the whole budget immediately. In respect of the other matters raised by the hon. member namely copies have not been supplied, I am really sorry for that. In fact it has always been the practice to supply the copies immediately. Somehow that lapse has been there which should not have been there I also see the reason that it has inconvenienced the hon members specially who want to apply their mind and make a detailed study and make their contribution for the budget discussion. At this point of time excepting expressing my feeling for the inconvenience caused to the members I cannot say anything. In fact the Hon. Finance Minister has given information. Now what has been done cannot be undone. Anyway we will have discussion on the demands also. Now it is general discussion on the speech. Though of course I do not say that the hon members who are sincere to make good contribution to the discussion are very much handicapped, still I would say for that reason alone we need not stop the proceedings. The proceedings can go on and by tomorrow I think all the other documents will be supplied to the hon. members.

Sri. P. Ramadev.—What is the budget ?

SRI K. H. RANGANATH.—I am not a teacher to say what is the budget. The hon. member knows what is the budget. I think he has been a member for over a year and by now he must have understood what is the budget. Anyway as already submitted to the House, there has been some lapse and it has caused inconvenience to the members and I feel sorry on behalf of the Government for the lapse that has happened. I request that at the time of discussion on the Demands what the hon. members cannot touch on points now, they can mention then This is a general discussion on the budget proposals, namely, proposals on the revenue side, expenditure side and other aspects and they can also incidentally refer to other points like administration and so on With this submission I request that we need not postpone the general discussion on the budget. Further the submission made by the Hon. Deputy Leader of the Opposition namely, that we postpone the general discussion and we should take a week's time and then start discussion, all that we can do after amending the existing procedure That is a different matter. In fact if I remember, there was once a committee constituted in 1967 when late Sri Baliga was the Speaker to change some of the rules. Unfortunately the Committee could not finalise. It was at that stage only. If the House and the Speaker feels so, we can think of constituting a committee some time later.

MR. SPEAKER.—I will be guided by the House.

SRI K. H. RANGANATH.—With this submission I request that let us not postpone the discussion. Let the Hon. Leader of the Opposition initiate the discussion.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಸಚಿವರು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕು. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ತಮ್ಮ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿಗಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ದೆಗೆಟ್ಟಾದರೂ ಓದಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಾಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಏಡ್ರೆ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†SRI S.R. BOMMAI.—The hon. members have expressed their views on the discussion on the budget. The Deputy Leader of the Opposition has made out a point and as already stated by the Minister for

Parliamentary Affairs it needs to be considered. In Parliament they take up general discussion three days after the budget is presented. If necessary the rules have to be changed. That matter can be considered by the Government, the Chair and the Opposition. So far as today's disscusion is concerned, I am handicapped because without going into the details to expect the Leader of the Opposition to make comments and that too critical comments would be difficult.

I fully agree with my hon. friends Sriyuths C.M. Arumugham and Made Gowda. We are not in a position to have a purposeful debate on the subject in the absence of relevant papers. Therefore, I request you to adjourn the House and take up the subject for discussion tomorrow. I do not know who is responsible for the lapses. That apart, unless I have all the details, it will be very difficult for me to make a purposeful speech. I would also join with my friends and request you to adjourn the House today, and the matter may be taken up tomorrow.

SRI K H. RANGANATH.—Sir, if we adjourn the House, we will not be following good conventions. Some documents containing the expenditure details may not be there. The main document is there, and further many of the Newspapers have contributed for the thinking of the Members of the House-much of it has been done by the Press. I do not want to say how a particular Member would view the Budget. That is a different aspect. We will be having lot of material with us. Sir, the Leader of the Opposition is also the Chairman of the Public Accounts Committee and will be certainly having lot of material to initiate the debate. There are Audit Reports, Reports of Accounts and the Administration Reports of the departments. With this material, probably he will be in a better position to throw much light on the Budget. It will not be a good convention if we adjourned the House today. Still it is left to the Hon'ble Speaker.

Further, yesterday we met in the Business Advisory Committee. I do not want to divulge the discussions of the Committee. The decision of the Business Advisory Committee has been accepted by the House and we are all a party to it. I think, we will be deviating from the procedure if we are to postpone the discussion today. Therefore, I request the hon. the Leader of the Opposition to initiate the discussion.

SRI S. R. BOMMAI.—Sir, of course, I am the Chairman of the Public Accounts Committee, and I have knowledge of many things. I am bound by the oath, and I cannot make use of all the information I get. The other Members are also bound by the oath.

SRI K. H. RANGANATH.—The Audit Report is made available to all the Members and the Accounts Reports and the Administration Reports of the departments are also made available to them. Some hon. members may not be going to the Notice Office I think to collect them. ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಕೂಡ ಆ ಕಡೆ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಇದ್ದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮತ್ತು ಅವರು ಸಾಮರಸ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. I want co-operation from the entire house.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ನೋಟೀಸ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದೆ. ಆಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಜೆಟ್ ಸ್ಪೀಚ್ ಕಾಪಿ ಒಂದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಿವಿಪ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಬಜೆಟ್ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI S. R. BOMMAI.—Sir, another point that was made out by the Hon'ble Minister was that we agreed in the B.A.C. to have discussion today. We were not aware that the Budget papers will not be supplied in full. It was not made known to us by the Government that the Budget papers are under print. If it had been made known to us, we would have objected to take it up today. I would like to draw your kind attention to Rules 162 and 163 of the Rules of Procedure and Conduct of Business. Rule 162 says.

"The Budget shall be dealt with by the Assembly in two stages, namely :-

(i) a general discussion ; and

(ii) the voting of demands for grants."

Rule 163 is as under :

"(1) On a day or days to be appointed by the Speaker subsequent to the day on which the Budget is presented and for such time as the Speaker may allot for this purpose, the Assembly shall be at liberty to discuss the Budget as a whole or any question of principle involved therein, but no motion shall be moved nor shall the Budget be submitted to the vote of the Assembly."

So, it is on a day or days to be appointed by the Speaker subsequent to the day on which the Budget is presented. That means the Budget could be taken up for discussion on any day, i.e., the day fixed by the Speaker. Of course, yesterday in the Business Advisory Committee it was fixed that it should be taken up today. Since the Budget books are not made available to us, the difficulty has arisen. When there is a lapse on the part of the Government and when we are facing a difficulty without which we cannot participate in the debate

purposefully, is it not proper to adjourn the House and that the Members are given all the concerned literature to come prepared and participate in the discussion tomorrow ? There is no question of going against the convention. I request the Chair to take up the matter tomorrow.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೂಲ್ ನಂಬರ್ ೧೬೫ರ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ,

It says : 'on a day or days to be appointed by the Speaker subsequent to the day on which the Budget is presented'. If the language in the Rule was 'next day' of the presentation of the Budget, then what was made out by the Hon'ble Minister would be in strict compliance with the Rule. But it can also mean the next day, it can also mean 7 days, 5 days or 15 days thereafter. The Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs made a submission and has always been claiming that he has long experience. I give him the credit. He has a decided advantage over me : I do not grudge it. My humble submission is that the phrase 'subsequent to the day on which the Budget is presented' means that the choice is left to the Speaker. You can fix a day, may be on the next day or may be after 2 or 3 days. It does not say 'next day only.' If the expression used was 'next day' then the interpretation sought to be made by the Minister would be correct. But the language is wide enough, it has got a liberal interpretation. There is nothing in the Rule which prevents the Speaker to give some more time between the day on which the Budget proposals are presented and the day on which the proposals are taken up for general discussion.

The marginal clause of the specific rule is captioned as 'General Discussion on Budget. Therefore my submission is that the rule as it stands today, you have the discretion to give such leevage or time between the day on which the proposals are presented and a subsequent day means may be after two days or three days on which the general discussion can take place. That is my view on this matter Sir. You are the custodian and the interpreter of these rules, it is for you to decide.

3-00 p.m.

SRI K. H. RANGANATH.— I am a humber member of this august House. I do not want to arrogate myself that I know everything. After all I said it in a different sense to Sri Ramdev that I was a member of this house for 10 years. I never meant that I have more experience or the more knowledge. If the hon. member Sri Laxmi

sagar has understood me in that sense, I am sorry, I do not claim that credit.

I submitted to the House that the report of the Business Advisory Committee has been accepted by this House. Rule 183 says "..... subsequent to the presentation of the Budget....." Yesterday the budget was presented and today is the subsequent day.

SRI A. LAKSHMISAGAR.— I am not giving a syntoxical meaning.

SRI K. H. RANGANATH.— 'Subsequent day' means. it will not be two days or three days after the day of presentation of budget, I submitted to the House that the report of the Business Advisory Committee was presented to the House and the same has been accepted. Therefore I submit that it will not be proper on our part after the House has given its approval to the report, to seek once again the approval of the House. The Hon. Leader of the Opposition may initiate the debate on the Budget proposals. Now I leave it to the choice of the Speaker to decide the issue.

SRI M. SRINIVASA — We have accepted the Business Advisory Committee report. But to initiate discussion on the budget, we have raised some objection because of the non-availability of budget papers.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಆಗಿರ ತಕ್ಕ ತಪ್ಪಿಗೆ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಬಳಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇವತ್ತಿನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ದಯ ವಿಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹಿಂಜರಿಯದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಚತುರ ವಿರೋದಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು. ಅವರು ಆಗಲೇ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿದರು. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.— ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಅಂದರೆ ಉಡಾಫೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಎಂದರ್ಥವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಸೇರಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಸೇರಿದೆ. ಅವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲಂಥವರು ಎಂಬ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನವಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ನಡುವಳಿಕೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಈಗ ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವ ರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು

ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾದೇಗೌಡರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಬೇಕಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ವಿನಹ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೇ ಪುನಃ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಾಳೆಯಪರೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ, ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ನಂತರ ನಾವು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ವಿನಹ ಬೇರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು.

SRI C. M. ARMUGHAM (K.G F.).— This is not a point on which we should come to any compromise on the presentation of budget. I would draw your attention to rule 159 which says.—

"The Annual Financial Statement or the Statement of the estimated Receipts and Expenditure of the Government in respect of each financial year (hereinafter referred to as 'the budget') shall be presented to the Assembly or such days as the Governor may direct.' The Governor had directed that the budget should be presented on the 19th March 1979. In fact it was presented yesterday. Mere reading of a speech by the Finance Minister does not amount to the presentation of budget. Yesterday in his speech, the Finance Minister has said that the budget estimates for the full year are being presented to the House. If you give one or two books is not a full budget. The last sentence of the Finance Minister says 'I now commend the budget estimates for 1979-80 for your consideration and approval" Unless the budget is before us for the full financial year, it is not possible to take part in the discussion. I do not agree with the remarks of Sri Laxmisagar when he said that subsequent day means two or three days subsequent to the day of presentation of budget. My submission is that the budget is that the budget is not yet presented. If the members do not collect their papers, the office should make arrangements to send them to their rooms. Let us not try to deviate the rules. This is a well laid out procedure.

You should have got ready the budget documents before you make the speech. Otherwise, there is no sanctity for the speech. So, my submission is that since the budget is not before us, it is not possible to initiate any discussion.

SRI K. H. RANGANATH.— May I draw your attention to Art 202 of the Constitution. In the Constitution, nowhere the word 'budget' is stated, It reads like this.

> "The Governor shall in respect of every financial year cause to be laid before the House or Houses of the Legislature of the State a statement of the estimated receipts and expenditure of the State for that year, in this Part referred to as the "annual financial statement"

(2) The estimates of expenditure embodied in the annual financial statement shall show separately.–

(a) the sums required to meet expenditure described by this Constitution as expenditure charged upon the Consolidated Fund of the State ; and

shall distinguish expenditure on revenue account from other expenditure'

That is there in the budget speech. Therefore, in the strict sense, the speech of the Finance Minister is the budget speech. He used the word budget. According to Art 202 it is complete. Therefore, a small objection raised by my friends either by Mr. Armugham, Laxmisagar or the Leader of the Opposition, I think it does not merit so much consideration and there is no need to postpone the discussion for tomorrow. Therefore, I request the Leader of the Opposition to initiate discussion.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.-- ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಪ್ಲೇಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹಾಕದೆ ನಾಳೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಊಟ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು.

SRI S. R. BOMMAI.— I would like to draw the attention of the Speaker to Rule 159. It reads like this.

> "The Annual Financial Statement or the Statement of the estimated Receipts and Expenditure of the Government in respect of each financial year (hereinafter referred to as 'the Budget') shall be presented to the Assembly on such day as the Governor may direct."

I humbly submit that I differ from what the Hon.Minister for Parliamentary Affairs stated just now.

SRI K. H. RANGANATH.— Everything is there in the financial statement.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಪಿಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ೬ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತೀರೋ, ಅಥವಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ? ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿ.

SRI S. R. BOMMAI.— Rule 159 is very clear. The financial statement includes all relevant books along with the speech. It is very clear wherein the word 'budget' is used. It is not the budget: but it is only the budget speech. Actually, separate financial statement is printed which is not available now Therefore, the entire budget means consisting of other documents also. Let us not make any inter pretation so far as constitutional provisions are concerned. I agree with the submission made by Mr. Armugham. He said that legally there is no presentation of the budget until and unless all the copies are placed on the floor of the House. Normally it is done. But this year, it has not been done. So, no useful purpose is served by dragging on the discussion. I think the Government will agree with me.

SRI A. LAKSHMISAGAR.— I am very sorry for the statement made by Hon. Minister for Parliamentary Affairs that Art. 202 does not say that it should contain annual financial statement along with other documents. Nothing prevents him to make such argument out of nothing. But I would like to draw your kind attention to one sentence which the Finance Minister used at the end.

"I now commend the Budget Estimates for 1979-80 for your consideration and approval". That is what he said.

Where are the budgets Every year the financial statement is placed before the House. And according to Rule 159, budget means it includes annual financial statements etc. The point is that we don't have a complete set of budget papers necessary to enable members to have at least a glimpse or cursory look at the budget. Then, how can a Member make his contribution to general discussion. What kind of general discussion thereon can be made within 24 hours after the budget speech? God alone knows. I am aghast to the interpretation made to Rule 159. Even a professor of Economics with 25 years of experience in the public finance will not be in a position to make proper contribution to the general discussion on the budget proposed.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಪಾಲ್ಯಂ ಹಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ೧೦ ನಿಮಿಷ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ, ಉಳಿದ ವಾಲ್ಯೂಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಿ ನಂತರ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಈ ಮನೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯು ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮುಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನ ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ 'ಗ್ಲಾನ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಬಡ್ಜೆಟ್' ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

(ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್‌ರವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯ ಪುಟವನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ತಮ್ಮನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಶತಮರ್ಕಟ, ಸಂಸಾರಿ ಕೋಟಿ ಮರ್ಕಟ, ಎಂದು.

SRI K. H. RANGANATH.—He has included himself, Mr. Ramdev, Sri Mallur Ananda Rao and some other friends.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮೊದಲ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಜ, ಎರಡನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಇವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವುದು.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The Hon. Minister for Parliamentary Affairs in his eloquent speech said that nowhere is it stated in the Constitution that the word 'budget' be used. The Finance Minister has used the word 'budget'. It says: 'Budget for 1979-80.' Where did he get the word 'budget' which is not mentioned in the Constitution? Further he says: 'I rise to present the Budget Estimates for 1979-80'. Here it says: Speech delivered by Sri S. M. Yahya presenting Budget Estimates for the year 1979-80 to the Legislature,'

SRI K. H. RANGANATH.—Budget has not been placed before the House. In the Constitution the word 'budget' has not been used. The words 'Financial Statement' are used.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—What has not been mentioned in the Constitution has been mentioned in the Rules, and the House has accepted the word 'budget'.

MR. SPEAKER.—Except Vol. III the other papers are ready and the hon. members may collect them from the Notice Office. Volume III will be sent to morrow to their places.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Is it fair on the part of the Government that they should submit the budget volumes piece-meal-one yesterday, one to-day? We must take it seriously. I think the hon. members on the other side also will support me. Kindly don't say that we must collect the papers.

MR. SPEAKER.—What has been the practice hitherto? The Finance Minister used to make a speech and the hon. members were collecting from the Notice Office. I am telling the houses nothing new.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—After his two hours' speech, I went to the Notice Office. It was not ready. It was not readily available yesterday. It is not available even to day. You were kind enough to say it will reach us to-morrow. Look at how the Government is handling the presentation of budget. Is this the way the budget should be presented? Some volume was presented yesterday, some to-day and some will be presented to-morrow. That is what it means.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ವಕೀಲರುಗಳ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ದಂಗು ಬಡಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ; ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಸರಳವಾದುದು; ಪುಸ್ತಕ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕ್ಲಾಜ್, ಎಷ್ಟು ರೂಲ್ಸ್, ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ? ಹೀಗೇ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಂಜೆ ೬ ಗಂಟೆಯ ತನಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಿ. ಈಗ ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡದೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ೩-೪ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ರಾತ್ರಿಯೊಳಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಲಿ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಾಳೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡೋಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯಾವುದಾದ ರೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ವೃಥಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕ್ಲಾಜ್ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಈಗ ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇಂದು ೪ ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಾಳೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI M. C. NANAIAH.—Yesterday, when the Finance Minister presented the budget, the Leaders of the Opposition of this House and the Council have given reactions yesterday itself to the budget and they have to substantiate their reactions on the floor of the House. General discussion of the budget relates normally to major policy decisions which the Government have taken. We do not take individual departments. Last time, when the Leader of the Opposition took up the general discussion of the budget these books were not there. Broadly we took up the issue of policy matters. I would request the Leader of the Opposition to initiate the debate on the policies.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಕೂಡ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೪-೫ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಬಹುತೇಕ ಭಾಷಣಗಳು ಆಗುವುದು ಕೂಡ ಇದರಮೇಲೆಯೇ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಬಜೆಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಾದವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಇವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಾತ್ಮಕವಾದ ಭಾಗಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಏನೆಂದು ಹುಡುಕಬೇಕಾದರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

3-30 P.M.

In Para 3.1 of the Budget Speech delivered on 19th March, 1979, the Hon. Finance Minister has stated as follows :—

> "In my last budget speech, I had referred to the fact that the Government of India terminated the Fifth Five Year Plan one year ahead of schedule and had switched over to the concept of a Rolling Plan. As we had feared, the result was a certain measure of uncertainity regarding the shape and

size of the Annual Plans 1978-79 and 1979-80 as well as the Sixth Plan itself. Now that the resources of the State Government and of the Central Government are known-and the formula for grant of Central assistance has been finalised we are in a position to take a specific view of the Annual Plan 1979-80, though there was a delay of a couple of months in finalising the Annual Plan. Even now, as we are entering the second year of the new (Sixth) Plan, we have no idea what would be its ultimate size for Karnataka, We do hope that the Planning Commission would have an early dialogue with the State Governments and finalise this important matter."

ಒಂದೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಈ ಸದನದ ವೇಳೆ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕಳಕಳಿ ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸದನದ ವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸದನದ ವೇಳೆ ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ಅವರು ಹುಷಾರಾಗಿದ್ದು ಈ ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರ್ಪಸ್‌ಫುಲ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಂರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ error ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು ಅನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡಲಿ, ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಪಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿ, ನಾಳೆ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

SRI M. C. NANAIAH.—Are they going to advocate this privilege for ever? If they agree to it, I will start. What I would like to say is, usually the Leader of the Opposition should start the discussion but if they are advocating this privilege for ever, then, we will start.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇಷ್ಟು ಕಾಪಿಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಾಲ್ಯೂಂ ನಂಬರ್ ೨ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೇ ಇದರ ಸಮಯ ೨½ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೇರಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು? ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೇರೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನೋಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಾಗ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮಾರು ನಾನು ೧೫-೨೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ೨½ ಗಂಟೆಗೆ ಏನು ಕರೆದರು ಈ ಕಾಲವನ್ನು ಯಾರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರು? ನೀವೋ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೋ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ೨½ ಗಂಟೆಗೆ ಕರೆದರಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ನೋಡಿ ಕರೆದರಾ? ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿ ತೊಡಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ

ನಾಳೆ ದಿವಸ ಇನ್ನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಕಳಂಕ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾಳೆ ದಿವಸ ವಾದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಫಳಿಗೆ, ಫಳಿಗೆ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರ್.—ತಾವು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಸೇರುವ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಪುಸ್ತಕ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೋ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದರೆ ಮಾಮೂಲು ಒಂದು ಗಂಟೆಗೇನೇ ಕೂತುಕೊಂಡರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೇನು ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಮಾಮೂಲು ಟೈಂಗೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂದರೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೆಮೊರ್ಯಾಂಡಂ ಮತ್ತು ಅನ್ಯೂಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಇವೆಲ್ಲಪನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವರಡಕ್ಕೂ ಸೇರಿ ನಾವು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಮಾಡ ಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ತಾವು ವೋಟ್ ಅನ್ ಅಕೌಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅನ್ಯೂಯಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಅಂತ ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿಲ್ಲಾ. ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಆವಾಗ ತುಂಬಾ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಲ್ಲರವರನ್ನು ನಾನು ಏನು ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಈವೊತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ)

MR. SPEAKER.—Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Thirty Seven Minutes past Three of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday the 21st March 1979